

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020/2021-2023/2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Enzymologia
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych, Instytut Biologii i Biotechnologii
Kierunek studiów	Biotechnologia
Poziom studiów	I stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	język polski
Koordinator	dr Ewelina Kuna
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Ewelina Kuna (wykłady, ćw. lab.)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	15			30					3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu chemii, biochemii oraz podstaw biotechnologii. Posługuje się komputerem w zakresie poszukiwania informacji w naukowych bazach danych oraz obsługuje Microsoft Office.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wiedzą o biokatalizatorach, ich rolą w organizmach żywych i zastosowaniu w gospodarce i przemyśle. Przedstawienie podstawowych zagadnień związanych z enzymologią oraz z zastosowania enzymów w diagnostyce klinicznej, monitorowaniu środowiska, farmakologii.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Wyjaśnia podstawowe pojęcia oraz procesy związane biokatalizatorami mającymi potencjalne zastosowanie w gospodarce.	K_W02
EK_02	Definiuje strukturę i funkcję enzymów oraz ich wykorzystanie w różnych dziedzinach przemysłu.	K_W04
EK_03	Charakteryzuje podstawowe metody izolowania, oczyszczania i immobilizacji enzymów.	K_W04, K_W12
EK_04	Wykonuje podstawowe analizy związane z oznaczaniem kinetyki i aktywności enzymatycznej.	K_U01, K_U02 K_U08, K_U11, K_U12
EK_05	Opisuje strukturę i funkcję enzymów oraz wpływ różnych czynników na aktywność enzymatyczną.	K_U02, K_U08 K_U12
EK_06	Samodzielnie poszukuje informacji z wykorzystaniem dostępnej literatury naukowej.	K_U12
EK_07	Skutecznie rozwiązuje problemy natury badawczej pracując w zespole.	K_K02, K_W13
EK_08	Kreatywnie podaje rozwiązania problemu badawczego.	K_K06, K_K05

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Wstęp. Zarys historyczny rozwoju enzymologii. Rola enzymów i ich zastosowanie. Ogólne właściwości enzymów. Nomenklatura enzymów.
Struktura enzymów. Koenzymy i kofaktory, grupy prostetyczne. Kinetyka reakcji enzymatycznej. Stała Michaelisa-Menten KM i szybkość maksymalna V.
Metody oznaczania aktywności enzymów. Jednostki aktywności. Specyficzność enzymów. Aktywność a parametry środowiska. Inhibicja enzymów. Lokalizacja enzymów w komórce. Izoenzymy.
Molekularne podstawy mechanizmów działania enzymów (na przykładzie chymotrypsyny/lizozymu/polimerazy DNA). Regulacja działania enzymów.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Otrzymanie enzymów. Metody izolowania. Zasada pracy z enzymami. Unieruchamianie (immobilizacja) enzymów. Zastosowanie enzymów w diagnostyce klinicznej i kontroli środowiska oraz w farmakologii.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Zapoznanie studentów z przepisami bhp, warunkami zaliczenia. Stężenia procentowe i molowe. Izolowanie i określanie optymalnego stężenia preparatu enzymatycznego oraz wyznaczanie krzywej kalibracyjnej. Aktywność enzymatyczna.
Czynniki wpływające na aktywność enzymów oraz antyoksydacyjne enzymy obronne. Kinetyka reakcji enzymatycznych. Enzymy o kinetyce allosterycznej. Kolokwium połówkowe.
Oznaczenie aktywności enzymów metabolizmu metanolu (oksydazy alkoholowej i katalazy) przy wzroście na różnych źródłach węglach. Regulacja syntezy oksydazy alkoholowej (AO). Wydzielenie AO z komórek mutantów drożdży metylotroficznych.
Wykorzystanie oksydazy alkoholowej ze szczepu drożdży metylotroficznych w praktyce analitycznej. Kolokwium zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną, pokaz filmu, dyskusja, metody kształcenia na odległość.

Laboratorium: projektowanie/wykonywanie doświadczeń, metody kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
Ek_01-08	Obecność na wykładach, dyskusja i aktywność w czasie wykładów i/lub złożenie pracy pisemnej.	W
Ek_04-08	Kolokwia cząstkowe, sprawozdania/notatki z zajęć.	ĆW. LAB.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Metody oceny:

- A: Pytania z zakresu wiadomości do zapamiętania;
- B: Pytania z zakresu wiadomości do rozumienia;
- C: Rozwiązywanie zadania pisemnego typowego;
- D: Rozwiązywanie zadania pisemnego nietypowego;

Kryteria oceny:

- za niewystarczające rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B = ocena 2,0
- za rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B możliwość uzyskania max. oceny 3,0
- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C możliwość uzyskania max. oceny 4,0
- ZA ROZWIĄZANIE ZADAŃ Z OBSZARU A + B + C + D MOŻLIWOŚĆ UZYSKANIA OCENY 5,0

Zaliczenie laboratoriów odbywa się na podstawie uzyskanych ocen z kolokwiów, testów połówkowych, opracowanych sprawozdań lub notatek.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	8
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	37
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: 1. Biochemia. Berg Jeremy M., Stryer Lubert, Tymoczko John L. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2007. 2. Biochemia. Krótkie wykłady. Hames David B., Hooper Nigel M. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2007. 3. Leubold G. Enzymy – lekarstwo przyszłości. Oficyna wydawnicza „Spar”, Warszawa. 104 s. 4. Ćwiczenia z biochemii. Kłyszajko-Stefanowicz L. PWN, Warszawa 1999 5. Elementy enzymologii. Red. Witwicki J., Ardelt W. PWN, Warszawa 1998 6. Koj A., Bereta J. Część pierwsza: Białka i enzymy. Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005 7. Technologia biochemiczna. Szewczyk K. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2003.
Literatura uzupełniająca: 1. Enzymologia kliniczna (pod red. Edwarda Szczeklika). Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa, 1974. 2. Schlegel H. Mikrobiologia ogólna. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2000. 3. Chmiel A. Biotechnologia. Podstawy mikrobiologiczne i biochemiczne. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1998.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej